

## ТАКСОНОМІЯ БЛУМА І ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Певні об'єктивні зміни в реальному житті вимагають змін в усьому: суспільстві, науці, освіті. Такі зміни призводять до пошуку нових, або до не досить розвинених ідей. Сучасна система освіти значною мірою характеризується тенденцією переходу від традиційного до інноваційного навчання. Сьогодні неабиякої популярності набуває таксономія Блума.

Бенджамін Блум (Блюм) (1913 – 1999) – американський педагог і психолог – у 1956 році запропонував класифікацію навчальних завдань і теорію послідовності оволодіння знаннями. Згодом, у 2001 році цей феномен, доопрацьований і доповнений його послідовниками, набув чіткого й однозначного формулювання і впорядкування [2]. Цілі навчання, розташовані певним чином є ієрархією розвитку особистості. У цій ієрархії виокремлюються основні три групи цілей: когнітивні, афективні і психомоторні. Для впорядкування освітньої діяльності найважливішими виступають когнітивні цілі, які, у свою чергу, розпадаються на шість груп, представляючи собою так звану «піраміду Блума», або таксономію. Таксоми цієї таксономії (ієрархічно впорядкованої класифікації) розташовані від нижчих рівнів до найвищих: 1) знання/запам'ятовування (*remembering*), 2) розуміння (*understanding*), 3) застосування (*application*), 4) аналіз (*analysis*), 5) оцінювання (*evaluation*), 6) синтез (*synthesis*) [3, с. 1; 1.].

*Перша* група цілей **знання** означає отримання, сприйняття знань, їх запам'ятовування і відтворення матеріалу у вигляді термінів, певних фактів, методів, кроків, основних понять, принципів.

*Друга* група цілей таксономії – це **розуміння**. Ці цілі передбачають здатність учня встановлювати зв'язки між темами виучуваного матеріалу, дисципліни, можливість і вміння передавати матеріал іншими словами, позначувати не лише вербально, а й вміти візуалізувати у вигляді схем, таблиці, графіків, діаграм, презентацій, асоціативних рядів. Студенти навчаються інтерпретувати, робити узагальнення, висновки, прогнозувати наслідки.

*Третя* група цілей – **застосування** – це вміння, здатність використовувати вивчений матеріал за певних навчальних, і не лише, умов. Студенти навчаються використовувати методи, принципи, правила розбивати матеріал на частини, планувати послідовність його використання.

*Четверта* група цілей навчання – **аналіз**. Сюди відносять виокремлення важливих частин цілого, встановлення причинно-наслідкових зав'язків між ними, визначення основного і другорядного. Навчальним результатам притаманне осмислення і змісту матеріалу, і його структури. Студент має навчитися бачити помилки і неточності в логіці розміркувань, розуміти наслідки,

*П'ята* група цілей – це **оцінювання**, що означає вміння розуміти значення матеріалу для його використання як у навчальній, так і в життєвих ситуаціях. Студент має оцінити логіку побудови матеріалу і де його можна застосовувати у вигляді повідомлення або вибудованого продукту.

*Шоста*, остання група цілей – це **синтез**. Ця категорія передбачає вміння комбінувати елементи і отримувати ціле, вибудовувати новий продукт чи то письмовий, чи то усний, чи то предметний [2; 1].

Описана таксономія абсолютно чітко вкладається в алгоритм підготовки майбутнього вчителя іноземної мови, а саме: з точки зору освітніх цілей і прогнозованих результатів.

Студенти вивчають фахові дисципліни, слухають лекції з шкільного курсу відповідної мови та методики навчання, отримують **знання**. Лекції часто проводяться інтерактивно, за допомогою мультимедійних презентацій, що допомагає студентам отримати чітке уявлення про той або інший матеріал, як навчати лексики, граматики, фонетики або різних видів мовленнєвої діяльності. Удома студенти опрацьовують теоретичний матеріал і виконують певні практичні завдання, набуваючи більш чіткого **розуміння** отриманих знань. На практичних заняттях студенти аналізують отриманий на лекції і вивчений вдома матеріал. Вони розбивають матеріал на його складові і за допомогою викладача розробляють, а потім розігрують в аудиторії фрагменти уроків, тобто **застосовують** набуті знання. Отже, студента навчаються розуміти, а потім планувати частини уроку, добирати тексти, вправи, наочність, пояснювати лексичні, граматичні або фонетичні явища, застосовувати релевантні прийоми роботи.

Представивши фрагменти уроків під час практичних занять в університеті, студенти всі разом під керівництвом викладача **аналізують**, що вдалося, що не зовсім, як робити коректно, як досягати прогнозованих результатів і як взагалі прогнозувати.

Наступними кроками, відповідно до зазначеної таксономії Блума, є педагогічна практика у школі та підготовка звітної документації після проходження практики. Ці два важливих кроки виступають двома останніми, найважливішими рівнями таксономії цілей – **оцінюванням** і **синтезом**. Студенти навчаються об'єднувати фрагменти уроків у цілі уроки, комбінувати набуті навички і вміння, добирати релевантні вправи і прийоми роботи, організовувати ефективний освітній процес у класі.

Таксономія Блума дозволяє ще чіткіше уявити, що й як варто робити у підготовці майбутніх спеціалістів – вчителів іноземної мови, розробляти додатковий методичний матеріал.

### **Література:**

1. Пометун О. І., Сущенко І. М. Навчаємо мислити критично: посібник для вчителів. Дніпропетровськ : ЛІРА, 2016. 144 с.
2. Таксономія\_Блума. Вікіпедія. URL: <http://uk.wikipedia>. (Дата звернення: 06.05.2018).

3. Що таке таксономія Блума і як вона працює на <https://www.criticalthinking.expert/usi-materialy/shho-take-taksonomiya-bluma-i-yak-vona-pratsyuye-na-urotsi/> (Дата звернення: 25.02.02023).

Русіна Р. С., студентка  
Титаренко О. І., к. педагог. н., доцент  
Черкаський національний університет  
імені Богдана Хмельницького

## МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ

Розвиток умінь та навичок аудіювання на початковому етапі навчання німецької мови є важливим елементом вивчення мови. Аудіювання допомагає учням розвивати навички слухання та розуміння німецької мови в мовленнєвому контексті, що сприяє покращенню навичок розмовної мови. Для ефективного навчання варто дотримуватись порад щодо розвитку умінь та навичок аудіювання на початковому етапі навчання німецької мови:

1. Послухайте аудіо з різних джерел: Спробуйте слухати аудіо матеріали різних типів, такі як відео, аудіокниги, пісні, розмовні вправи тощо. Це допоможе вам звикнути до різних рівнів мовлення, тем та акцентів, що є важливим на початковому етапі навчання.

2. Слухайте поетапно: Спочатку слухайте короткі та прості аудіо тексти, щоб розуміти основний зміст. Заради розширення словникового запасу та розвитку навичок розуміння мовлення, поступово переходьте до більш складних аудіо матеріалів.

3. Використовуйте підтримку текстом: Під час аудіювання використовуйте підтримку текстом, якщо це можливо. Читайте текст або субтитри разом з аудіо, щоб більше розуміти те, що ви слухаєте. Також можете користуватись підручниками або розширеннями для перекладу аудіо матеріалів.

4. Спробуйте різні теми: Слухайте аудіо тексти на різні теми, такі як подорожі, родина, робота, хобі, спорт тощо. Це допоможе вам розширити словниковий запас та пізнати різні аспекти.

5. Активно слухайте: Спробуйте активно слухати аудіо матеріали, зосереджуючись на деталях, таких як ключові слова, фрази, інтонація та акцент. Вправляйтесь в розумінні різних мовних елементів, таких як числа, дати, години тощо.

6. Повторюйте та перевіряйте розуміння: Після прослуховування аудіо матеріалу, повторюйте та перевіряйте своє розуміння. Можете переказувати власними словами те, що ви почули, або відповідати на питання щодо змісту аудіо. Це допоможе закріпити ваше розуміння та перевірити рівень освоєння матеріалу.

7. Використовуйте додаткові ресурси: Крім аудіо матеріалів, використовуйте додаткові ресурси, такі як вправи на аудіювання в